

«Mindre alene sammen» Gudstjeneste på TV-aksjonsdagen

Kjære menigheter!

Det nærmer seg 21. oktober og TV-aksjonsdag og vi gleder oss til årets nasjonale dugnad – i år mot utenforskap! Gjennom Kirkens Bymisjon har tv-aksjonen kirkelig og diakonal forankring, så det er all grunn til å markere ekstra! Vi i Tøyenkirken får henvendelser fra prester og menigheter som ønsker materiale til gudstjenesten på denne dagen. Derfor har vi satt sammen dette lille ressursheftet med noen forslag i håp om at det kan være til inspirasjon for de som måtte ønske det.

Innhold

FADERVÅR / VÅR FAR / VÅR GUD.....	2
FORSLAG TIL FORBØNN.....	2
PREKEN.....	3
SPEILTEKST.....	4
KOLLEKT / APPELL.....	5
UNGDOM.....	5
SALMER.....	6
REKVISITT	6
FLERE RESSURSER.....	6

FADERVÅR / VÅR FAR / VÅR GUD

Det er fellesskapsbyggende å lære noe nytt sammen! Da stiller alle på lik linje, ingen utenfor eller innenfor. Og TV-aksjonen kan være en ypperlig anledning. Dersom dere ønsker å bruke denne søndagen til å lære en ny versjon av «Vår Far» så har vi erfaring med at denne, som vi synger hver onsdag på hverdagsmessene i Tøyenkirken, er høyt elsket. Og så kan det være en god påminnelse om at den bønnen Jesus lærte oss, er en fellesskapsbønn, med vekt på vår/oss/vårt/vi. Den er tonesatt av Andreas Utne, og kan høres sunget av Tuva Syvertsen her:

<https://www.youtube.com/watch?v=3UYCykYEToA>

Notene finner dere her: <https://blimed.no/media/2083/vaar-far-2-2.pdf>

FORSLAG TIL FORBØNN

L: Evige Gud, du som har satt regnbuens tegn over alle tider, vi takker deg for skaperverket. Gi oss som arver jorden visdom til å ta vare på den. Hold drømmen vår levende om en bedre fremtid for alle. Og hjelp oss til å forvandle grådighet og utnyttelse til beskyttelse og vern. Gud, dine nådetegn er vårt håp. La ditt rike komme!

M: <https://blimed.no/media/2078/la-ikke-det-som-er-knust.pdf>

L: Håpets Gud, Jesus Kristus, du som viser deg i vår neste, i den fremmede, i det sårbare, det er i ditt lys vi kan være verdens lys. Kom til alle som lider av utenforskap. Fri oss fra fordommer og gi oss trygghet og glede. Gud, skap i oss mot til å se og lyst til å handle. La ditt rike komme!

M: <https://blimed.no/media/2078/la-ikke-det-som-er-knust.pdf>

L: Livets Gud, du som viser oss kjærlighetens vei, vi takker deg for våre fellesskap og samfunn. Vi takker for demokrati, menneskerettigheter og utdanning. Kom med lek, latter og sang til alle barn. Kom med nærvær til alle syke og ensomme. Lær oss å elske mangfold og vennskap. Gud, du som ikke vil at noen blir stående utenfor. La ditt rike komme!

M: <https://blimed.no/media/2078/la-ikke-det-som-er-knust.pdf>

PREKEN

Vår bymisjonsprest, Birte Nordahl, reflekterer over Luk 10, 25-37, lignelsen om den barmhjertige samaritan, fra søndagens tekstrekke:

De bibelske lignelsene er ofte et slags vindu inn til gudsriket, til det som skal komme: Rettferdigheten. Kjærligheten. Barmhjertigheten. Og de søker å forvandle oss. Åpne dører i oss og mellom oss. Skape rom og vekstvilkår for dette guds rike. Dagen evangelietekst handler om kjærlighet. Og den kjærligheten Jesus illustrer her er helt konkret, nær, sårbar, og livsviktig. I tillegg er det en lignelse om mennesket: om oss når vi frarøver, om oss når vi ligger nede, om oss når vi går forbi, og om når vi er barmhjertige.

I lignelsen Jesus forteller, så tar ikke røverne ting fra mannen de angriper. Men med slag og spark frarøver de han hans grunnleggende rett til å være trygg i livet. Vi vet mye om hva vold og andre slags slag og spark gjør med et menneske. Og også hvordan vonde ord, svik, overgrep og avvising kan såre oss på steder en knyttneve aldri kan nå, og frarøve oss tillit, verdighet og selvrespekt. Vi vet hvordan folk og nasjoner frarøver andre sine land, sine tradisjoner og rettigheter. Hvordan fremmedfrykt og hat river ned gode fellesskap. Mennesket som "røver" kan leses i alle skalaer, mikro som makro. I kirkens gamle dåpsliturgi gikk alt dette under navnet "menneskeslektens synd og skyld".

Vi må begynne her. For uten voldens alvor står lignelsen i fare for medvirke til at nestekjærligheten mister både sin kraft, sitt innhold og sin nødvendighet – som nettopp livsviktig.

Lignelsen om den barmhjertige samaritan er vanskelig fordi den er så enkel.

Den er lett å lese som en eksempelfortelling - om hvem det er vi skal etterligne som kristne. Og på den måten kan lignelsen reduseres til en slags påstand om at det er lett å gjøre det samme, bare vi vil det nok, bare vi husker på det. Men det blir for enkelt. Røverne, identifiseres ofte som noen "andre" enn "oss". Det samme gjelder "dem som går forbi". For teksten handler også om dette: hvordan dem som verken skal eller vil svikte, dem som skal og vil stå på livets og barmhjertighetens side, likevel svikter, går forbi, unnlater. Og visdommen Jesus møter den lovkyndige med er dette: Livet viser oss at tross lovkyndighet, tross ansvar og posisjon, så går likevel folk forbi. Prester og andre går forbi. Det er ikke institusjonen eller loven som skaper barmhjertighet. Heller ikke hvilken posisjon vi har. Men kjærlighet. Kun kjærlighet.

Mange leser også lignelsen om den barmhjertige samaritan som en påminnelse om hvem vi skylder å gi vår kjærlighet – dem som er utenfor, annerledes, fattig, kanskje fra et annet land eller en annen religion. Men i stedet for å peke på et objekt for vår nestekjærlighet og bistand - så vender Jesus også på alt dette og gjør den som er utenfor, annerledes, og sett ned på, Samaritanen, til det handlende subjektet. Samaritanen er den aktive, den barmhjertige, den som elsker. Og slik blir lignelsen om den barmhjertige samaritan også et bilde på hvordan vi skal få ta i mot Gud. Den kjærligheten som kommer utenfra. Som en fremmed, uventet, konvensjonelt overskridende .Og slik gis kjærligheten en retning: Den søker det sårbare. Den søker utenforskapet.

*Dagens evangelium er bibelfortellingen om den barmhjertige samaritan og alle andre fortellinger som viser at **medmenneskelighet er gudstro** i praksis. Og det er en beskyttelse*

i dette: Beskyttelse fordi vi gis retning for hva vi som felleskap skal søke – en kirke som setter mennesker før regler, en kirke som ser og som skaper steder for hvile og trygge fellesskap, en kirke som våger vanskelige spørsmål og sårbarhet. En kirke som forkynner at kjærlighet er kristendommens kroppsspråk. Uten kjærlighet, ingen kirke.

For grundigere tekstgjennomgang av Steinar Eraker i NNK, se her:

<https://blimed.no/media/2233/tekstgjennomgaaelse-for-22-i-treenighetstiden-tv-aksjonen-endelig-versjon.pdf>

SPEILTEKST

Mange henter inn artistiske virkemidler i gudstjenester som kan åpne opp nye rom for hvordan evangeliet klinger i oss. Til denne søndagens tre bibeltekster kan kanskje denne poetiske teksten speile noe viktig. Vi ble tipset om diktet av Studentprestene i Oslo, som hver søndag bruker speiltekster som virkemiddel i sine kveldsgudstjenester i Jakob kirke.

*eg ser dei
langt der oppe
dei seier
berre hald deg aktiv
ikkje tenk så negativt
ta ein øl med oss
vi har jo ikkje sett deg på så lenge
kom opp hit
ta trappa, heisen
ta denne heliumsballongen
med smilefjes på og fly il vêrs
vi er alle glade i deg
så ille kan det ikkje vere?
jo, seier eg
om ein person til
tar tak for å løfte meg
raknar alle saumar
kom heller ned hit
og hald meg saman*

(Kjersti Wøien Håland/2017 Flamme Forlag)

KOLLEKT / APPELL

Vi håper dere har bestemt at menighetens offer går til Kirkens Bymisjon og TV-aksjonen denne dagen. Inviter gjerne noen fra Kirkens Bymisjon lokalt til å holde en appell før kollekten, eller skriv en selv, eller bruk denne som er laget for anledningen:

Kjære menighet!

I dag er det nasjonal dugnad mot utenforskap.

*Mange har allerede gitt av sin tid og sine krefter for å forberede TV-aksjonen slik at vi **i dag** kan gi av våre kroner og øre.*

Hver gave teller.

Hver gave er motgift mot utenforskap.

Hver krone en gave for inkluderende fellesskap.

Det fins mange måter å være utenfor på.

Det kan være å mangle en varm seng å sove i,

det kan være å stå utenfor arbeidslivet,

det kan være ensomhet og mangel på vennskap og sosiale fellesskap.

Dette rammer ikke bare enkeltpersoner og enkelte grupper, men gir ringvirkninger for hele befolkningen. Og slik vil vi ikke ha det!

Med TV-aksjonen 2018 kan Kirkens Bymisjon skape møter som redder liv, som gir bedre livskvalitet og motvirker vonde utenforskap.

Takk for at dere gir raust og rikelig i dag! - I denne dugnaden skaper vi et varmere samfunn sammen!

Og har du ikke meldt deg som bøssebærer i ettermiddag, så er det fremdeles anledning til å gjøre det. Gå inn på www.blimed.no og registrer deg der!

UNGDOM

Dersom dere har konfirmanter eller kor som ønsker å delta på gudstjenesten, hva med å foreslå å fremføre TV-aksjonssangen «Til Deg»? <https://www.youtube.com/watch?v=-K3z100Wwec>

SALMER

Kanskje disse salmene kan være verdt å kikke på til denne søndagen:

520 Gå gjennom byens lange rette gater

656 Kjærleik er gleda uendeleg sterk

743 Velsignet være dere

738 Noen må våke

678 Vi rekker våre hender frem

615 Vi bærer mange med oss

Barn-/familiegudstjeneste: 541 / 731 / 290

REKVISITT

Hva med å for eksempel bruke oransje skjerf? <https://kirkensbymisjon.no/artikler/opskrift-pa-oransjeskerf/>

FLERE RESSURSER

Mer informasjon og ressurser fins på TV-aksjonens websider: <https://blimed.no/engasjer-deg/> under «Trossamfunn», og på Den norske kirkes websider: <https://kirken.no/nb-NO/om-kirken/for-medarbeidere/ressursmaterieell-til-faste-dager-i-aret/tv-aksjonen/>

God TV-aksjonsgudstjeneste!

Og varme tanker til gudstjenesteforberedelsene fra oss i Tøyenkirken!